

Liturgie voor de (online) viering van zondag **21 november 2021, 10.00 en 16.00 uur,**
Eeuwigheidszondag, 3^e zondag van de Voleinding

Voorganger: ds. Peter van der Schans en ds. Johan Prosman
Lector: 10.00 uur Bas Kraaijeveld; 16.00 uur: Titia Krijger
Organist: 10.00 uur Arie Metaal; 16.00 uur: Gert van der Schoor

Thema: Niets kan ons scheiden van de Goede Herder

Viering beschikbaar om:

10.00 uur op www.kerkdienstgemist.nl

Na de dienst ook beschikbaar op www.pgij.nl

**Protestantse
Kerk**

Protestantse gemeente te IJsselstein

Heeft u iets voor de voorbeden in deze dienst?

Mail het naar E dienen@pgij.nl Dan krijgt het een plekje in deze dienst.

Bij de liturgische schikking

Van de Paaskaars lopen 6 linten (wit, groen, rood, paars, rose, blank (geen kleur)) naar de gedenktafel. Eerst netjes geschikt, dan vervlochten zodat er geen kleur te zien is tot bij de tafel waar de kleuren onder de tafel uitlopen als een hand die de tafel draagt.

Het bloemstuk ligt in een basis van groene bladeren, op een vaas. het bloemstuk is gemaakt van verschillende soorten witte bloemen, met daar tussen één rode, één paarse en één rose bloem. het kleurloze wordt verbeeld door een kale twijg of tak, vanaf de tafel naar het bloemstuk.

De kleuren van de linten verbeelden de getijden van het jaar en de tijdloosheid van herdenken, alles verbonden met de Paaskaars.

Licht aansteken

Als je de kerkzaal ingaat, kun je in het bijzonder een kaarsje aansteken voor iemand die later in de dienst niet bij name genoemd zal worden. Er is op het plein een speciale plek voor ingericht. Wie wil, kan ook een kaarsje in het stiltecentrum aansteken.

- De Paaskaars brandt

- Orgelspel:

10.00 uur: *Wachet auf ruft uns die Stimme* van J.S. Bach (1685-1750)

16.00 uur: *Wenn wir in höchststen Nöten sind* van J.S. Bach

- Welkom door de voorganger

Goede morgen allemaal!

Hier in de kerk en degenen die digitaal met ons verbonden zijn. Dichtbij, maar soms ook familie van ver weg.

We verwelkomen de gasten in ons midden. Al degenen die een groot gemis met zich meedragen. Niet alleen vandaag. Maar alle dagen en nachten. Een gat dat het afgelopen jaar is geslagen of al eerder.

Fijn, dat u bent gekomen. Soms is dat vanzelfsprekend en vertrouwd. De kerk en de gemeente wil een plek zijn waar je vreugde deelt, maar zeker ook verdriet. Met een traan of zelfs tranen. Een ander heeft heel veel schroom moeten overwinnen. En moest alle beetjes moed verzamelen.

Anderen hadden heel graag hier willen zijn, maar konden niet vanwege gezondheid of onzekerheid. En kozen voor de internetverbinding en kunnen er dan toch bij zijn.

We hopen op een waardevolle en gezegende dienst.

Laten we – als dat kan – gaan staan en ons in stil gebed toewijden aan de ontmoeting van God met ons.

AAN HET BEGIN

- Toewijding door stil gebed
- We gaan staan
- Groet en bemoediging
- We zingen (intochtslied): Psalm 107:19-20
- We gaan zitten
- Gebed, besloten met het gezongen *'Heer, ontferm U!'*

Here God,

we zitten hier met heel veel uitlopende gedachten en gevoelens.

Tegenstrijdig tot en met.

We zijn dankbaar voor het leven

dat ons werd gegeven in wie ons zijn voorgegaan.

Voor wat ze betekenden voor ons en anderen om ons heen.

Maar we zijn ook diep geraakt door hun overlijden.

We moeten ze missen.

Pijn en moeite, teleurstelling en twijfel,

onzekerheid en angst, boosheid en groot ongeloof –

ons hoofd en hart puilen uit.

Here God,

en dan komt daar nog eens bij het andere leed in onze wereld.

De vele mensen die ziek zijn –

corona blijft en zit ons dwars.

En het dreigt weer pikzwart te worden;

met alle afschuwelijke gevolgen van dien.

Here God,

en dan staat op ons netvlies

hoe er met mensen gesold wordt aan de grenzen van Europa.

Mensen die pionnen zijn op een gruwelijk politiek schaakbord.

En, Here God,

er is het leed dat onbekend en ongenoemd blijft.

Omdat wij er niet van weten.

Omdat de media het niet belangrijk vinden.

Omdat wij het niet willen zien of er van willen horen.

Heer, om dat alles en nog veel meer,

bidden en zingen wij samen:

...

- We zingen als loflied: Psalm 23b:1, 3 en 5

DIENST VAN HET WOORD

- Gebed om de opening van het Woord

Heer,
open ons oor;
open ons hart
voor wat u te zeggen hebt.
Laat het ons troosten en bemoedigen.
Laat het een begaanbare weg wijzen.
Een weg van liefde.
Hier in de kerk.
Bij de kinderen van de nevendienst
en bij ieder thuis.
Amen.

- Moment met de kinderen

- Er staan kaarsjes klaar om aan te steken. Waarom?
- Deze zondag is de laatste van een blok met drie teksten uit de Openbaring van Johannes. Vandaag staat Openbaring 21:1-7 centraal: Johannes ziet in een visioen de nieuwe hemel en de nieuwe aarde: God maakt alles nieuw.

- We zingen met de kinderen: Lied 598 (2x)
- Het licht wordt door de kinderen meegenomen
- Eerste Schriftlezing: Johannes 10:27-42 (NBV21)
- We zingen: Psalm 100:2
- Tweede Schriftlezing: Romeinen 8:35-39 (NBV21)
- We zingen: Lied 675:2
- Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Sinds juni lezen we bijna elke week een stukje uit het evangelie van Johannes. Daar heb ik deze zondag ook voor gekozen. Het stukje voor vandaag en het laatste gedeelte van vorige week nog een keertje. Ik wilde de uitdaging graag aangaan om juist ook deze bijzondere zondag ons te laten leiden door de evangelist Johannes.

Niet iedereen van jullie was er elke zondag. Daarom vat ik heel kort samen waar het de afgelopen tijd over ging.

Er is steeds weer een **pittige discussie** tussen Jezus aan de ene kant. En zijn gelovige tijdgenoten aan de andere kant. Het gaat om traditioneel Joodse gelovigen.

Twistpunt is de verhouding tussen God en Jezus, tussen de Vader en de Zoon.

Jezus ziet zich zelf als één met God. Niet in de zin van "We zijn het eens." Of in de zin van "We zijn één en dezelfde." Er is geen identificatie of vereenzelviging van vader en zoon. Anders zou je twee goden hebben. En dat botst uitdrukkelijk met de geloofsbelijdenis van de Joden: de HEER is één.

Wel is het zo, dat Jezus de autoriteit en het gezag van God heeft. Hij is door God volledig geaccrediteerd. Hij is helemaal gevormde gezant van God. De daden en woorden van Jezus

zijn wis en waarachtig woorden en daden van God. Hij is Gods spiegelbeeld. Wie God wil zien of horen, kijkt naar Jezus. Jezus is Gods gezicht. In hem is zijn Naam tegenwoordig.

Toch verwijten de Judeeërs Jezus dat hij zichzelf tot God maakt (33). En dat is ontoelaatbaar in hun ogen. Jezus verdient daarom de doodstraf. Het is godslastering. Daarom willen ze hem stenigen.

Jezus gaat in op de verwijten. Dat doet hij zoals men dat toen gewoon was te doen: met andere teksten erbij porberen iets te begrijpen en uit te leggen. Op andere plaatsen worden mensen god genoemd (Psalm 82:6 in relatie tot Deuteronomium 1:17). Ook iemand als Mozes wordt god genoemd (Exodus 4:16 en 7:1). En bij Jezus geldt dan ook nog eens dat hij door God gewijd is. En dat maakt hem tot een uniek persoon. De gezalfde van God.

En weer proberen de Judeeërs Jezus te arresteren en te pakken. Maar hij ontsnapt. Zijn tijd is nog niet gekomen. Pasen wacht nog.

En dan is er nog **wat Jezus dan verder allemaal zegt en doet**. We leren Jezus kennen als iemand die God laat zien aan mensen om hem heen. In zijn doen en laten, in zijn woorden en zijn daden.

Ik noem een paar woorden die dat invullen.

Jezus geeft levend water. Koel, helder, sprankelend, fris water. Dat een bron in je wordt. Een bron van leven. Ja, zelfs eeuwig leven.

Jezus geeft brood. Brood dat je kunt eten. Maar ook brood waar je van kunt bestaan. Woorden die houvast geven. Die je de weg door het leven wijzen.

Jezus is een echte herder. Jezus is een goede herder. Hij is een leider die zich door dik en dun inzet voor zijn mensen. De schapen luisteren naar zijn stem. Hij kent ze en ze volgen hem. En dan zegt Jezus: *“28 Ik geef ze eeuwig leven: ze zullen nooit verloren gaan en niemand zal ze uit mijn hand roven.”*

Eeuwig leven. De andere evangelisten spreken vaker over het *‘Koninkrijk van God.’* Eeuwig leven is meer een woord dat past bij Johannes. Verderop in hoofdstuk 17 als Jezus een gebed uitspreekt, legt Johannes uit wat hij met eeuwig leven bedoeld. Als we mee luisteren bij het bidden horen we Jezus zeggen: *“Het eeuwige leven, dat is dat zij U kennen...”* (Joh. 17,3).

Vorige week zei ik er over:

“Dat betekent innige verbondenheid met God. Dankzij Jezus. Kennen niet als een intellectueel iets. Een dogma, een geloofstekst van uit het hoofd of zo. Maar kennen als in een relatie, als iets van hart en handen. Zoals er een eenheid is tussen God en de zoon, zo mag er ook een eenheid zijn tussen Jezus en ons.”

Zo begrijp ik dat eeuwig leven niet alleen een woord is voor een leven na de dood. Het is leven met God, met de Eeuwige, vanuit de verbondenheid met de Eeuwige. En dat begint nu al en hier al.

Leven en dood zijn voor ons min of meer biologische begrippen. Het is vrij duidelijk wanneer je levend en wanneer je dood bent. Geboorte en sterven zijn markante en herkenbare momenten. Voor de bijbel zijn het kritische begrippen. Leven is leven in verbondenheid met God en met je medemensen. Dat is zinvol leven, vruchtbaar zijn. En dood is on-leven, wan-leven. Dood ben je als je je leven verloedert en vergooit. Dood ben je als je alleen op jezelf leeft, zinloos, doelloos, vruchteloos.

Bevrijding van de dood is dan ook allereerst verandering en vernieuwing van je leven hier. En dat veranderde en vernieuwde leven wordt - met name in het evangelie van Johannes eeuwig leven genoemd. Niet omdat het tijdloos is. Maar omdat het leven met een nieuwe kwaliteit en een nieuwe dimensie is, geïnspireerd door en georiënteerd op Hem die de Eeuwige is.

Alleen zo al zijn de dierbaren die zijn overleden al tijdens hun leven verbonden met God geweest. Of nog anders, beter: God was met hen verbonden. Ze hadden op de één of andere manier een verband, een verbond, een relatie met God. Daar kan ik; daar kunnen wij; daar kan een buitenstaander niet over oordelen. Dat is het geheim van God met ieder van ons. Ook van wie gestorven zijn. Maar als ik op Jezus let, dan moet er een band van liefde zijn. In één woord en één daad laat Jezus zich kennen: met liefde.

Ik denk dat eeuwig leven op deze manier ingevuld – als iets dat actueel is, dat niet pas na de dood begint, al troostrijk en heilzaam kan en mag zijn.

En toch hoop je op meer. Want er komt ook een volgende vraag op: hebben we nog iets te hopen, iets te verwachten, na de dood, na wat wij dood noemen? Dus na de biologische dood.

Er spelen in het christelijke geloof daarbij dan ook nog eens twee dingen door elkaar heen.

1. Het individuele voortbestaan na de dood: in de hemel komen als je gestorven bent.
2. En de vernieuwing van de schepping aan het eind van de tijden: de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Het komen van het Koninkrijk van God in alle glorie en heerlijkheid. In alle schoonheid en gaafheid.

En dan zit je ook met alle vragen rond de tussentijd: de dag van mijn dood en de grote dag des Heren. Hoe zit het daar tussen in? Waar zijn ze dan, onze geliefde dierbaren?

Ik probeer iets te zeggen.

Leven na de dood, leven door de dood heen – dat hoort bij het christelijk geloof. Dat is de blijde boodschap van Pasen. De macht van de dood is gebroken. Jezus is de eerste van alle mensen, die zullen opstaan uit de dood. Het overlijden van een mens is niet zijn definitieve einde. Door het kruis en de opstanding van Christus weten we, dat zelfs de dood onze relatie met God niet kan vernietigen. God houdt die van zijn kant in stand; de kracht van zijn jawoord en liefde is sterker dan de dood. Het geloof in een leven na de dood is niet gemakkelijk op te brengen, maar het is wel een onopgeefbaar uitvloeisel van het paasgeloof.

Als de bijbel ons één ding wil vertellen, dan is het dat God een macht is die in de meest doodse situatie leven brengt. Zou Hij dan halt maken voor onze dood? Zou Hij ons door de dood uit zijn hand laten grissen? Hij is een echte goede herder. Geen slechte. Niemand zal de schapen uit zijn hand roven.

Wij 'overleven' de crisis van de dood alleen, dankzij de trouw van God, die ons er doorheen draagt. Geloven in een leven na de dood, betekent in wezen niets anders dan geloven dat de relatie, die God als Schepper, Zoon en Heilige Geest met ons gelegd heeft, voor Hem onopgeefbaar en onverwoestbaar is, zelfs door de dood heen.

Het gaat God om ons leven hier en nu, op deze aarde en in deze tijd. Hoeveel Hem dat waard is, blijkt uit het feit, dat Hij ons hier en nu al het eeuwige leven wil schenken, ons hier en nu wil laten leven uit het ja-woord van zijn liefde. Het gaat om dit leven, maar dat is breekbaar en gebroken, en daarom is er meer, tot over de grens van de dood.

Waar zijn de overledenen, zolang de volle werkelijkheid van het Koninkrijk Gods er nog niet is?

We kunnen maar één antwoord geven, dat op zichzelf ook genoeg is: bij God.

Paulus zegt: “38 *Ik ben ervan overtuigd dat dood noch leven, [engelen noch machten noch krachten, heden noch toekomst, 39 hoogte noch diepte, of wat er ook maar in de schepping is,] ons zal kunnen scheiden van de liefde van God, die Hij ons bewezen heeft in Christus Jezus, onze Heer.*”

Of in nog weer andere woorden, een tekst van Arno Pötsch, Lied 916:

*1. Je kunt niet dieper vallen
dan in Gods eigen hand,
waarmee Hij ons barmhartig
omvat aan alle kant.*

*2. Eens komen alle paden
van lot en schuld, van dood,
bijeën in zijn genade,
voorbij aan alle nood.*

*3. Door God zijn wij omgeven
zoals wij hier bestaan.*

*In Hem zullen wij leven
en tot zijn feest ingaan.*

Amen.

- Meditatief moment: orgelspel
10.00 uur: *Andante religioso* van Felix Mendelssohn Bartoldy (1809-1847)
16.00 uur: *Wachet auf, ruft uns die Stimme* van M. Reger
- We zingen: Lied 934
- Intussen komen de kinderen van de nevendienst terug.

DIENST VAN GEDACHTENIS

- Inleiding
Hierna haalt de ouderling van dienst de schaal met de naamsteentjes uit het stiltecentrum

We gaan staan

Gedachtenis:
bij het noemen van elke naam wordt een kaarsje aangestoken met het licht van de Paaskaars. Bij sommige namen zal een wit steentje met de naam neergelegd worden.

- We gedenken:

15 november 2020

Harm Hendrik Cannegieter

81 jaar

24 november

Jan van der Wijngaard

90 jaar

27 november

Jacob Klein

87 jaar

27 november

Teunis de Heus

81 jaar

4 december

Jannetje Rijkje Buytendijk-Hogehout

100 jaar

12 december

Cornelis Jacobus Johannes van Ee

66 jaar

20 december

Nelly (Vink-) Keijser

83 jaar

- We zingen: **Nu wij hier de namen noemen**

(tekst: Reinier Kleijer / melodie: Lied 730)

1 Nu wij hier de namen noemen
van wie niet meer bij ons zijn,
en wij ons verslagen voelen
door de leegte en de pijn,
leg uw troost in onze harten:
dat U al die namen weegt
en met niet te onderschatten
liefde hen voorgoed omgeeft.

- We gedenken:

17 januari 2021

Gerrit Jan Nijkamp

88 jaar

19 januari

Barbara Aria van Zoest-van Vloten

83 jaar

20 januari

Wilhelmus Gijsbertus Sluis

87 jaar

20 januari

Jacob Cornelis van Horssen

87 jaar

22 januari

Maria Baas-Keuvelaar

Marietje

78 jaar

23 januari

Artje Manschot-Clements

81 jaar

5 februari

Cornelis van der Gaarden

77 jaar

- We zingen:

2 Nu wij hier de kou, de kilte
van de dood en het gemis
weer ervaren, – hoe de stilte
om ons heen gekomen is,
bidden wij, God, om uw warmte:
sla uw liefde om ons heen
als met onvermoede armen
zoals U kunt, U alleen.

- We gedenken:

19 februari

Nella Johanna Jacobse-Elgeti

90 jaar

25 februari

Hendrika Nijkamp – van IJzendoorn

85 jaar

19 maart

Elizabeth Alijda Dijkgraaf-de Jager

94 jaar

2 mei

Johanna Catharina Kraaijenhof-Baarschers

94 jaar

14 mei

Geertruida Gerarda Oostveen

67 jaar

28 mei

Frederikus Jacobus Hendrikus Josephus van den Beld

72 jaar

24 juni

Adrianus Johannes van Vught

72 jaar

- We zingen:

3 Nu wij hier met tranen vechten,
uiting van verdriet en pijn,
omdat wij door het onthechten
uit het lood geslagen zijn,
leg uw hand op onze schouders,
geef ons troost en geef ons kracht.
Wil uw licht ons niet onthouden,
anders lijkt de dag een nacht.

- We gedenken:

30 juli

Marja Gerritdiena Woltjer - Arkema

75 jaar

4 augustus

Maria Comerijntje Beekman - Littooij

96 jaar

7 augustus

Alida Fijn van Draat

74 jaar

4 september

Johanna Müldner-Kant (Jo)

99 jaar

9 september

Tjitske Baron

82 jaar

8 oktober

Tjalling Pieter Kuipers

97 jaar

1 november

Alida Manschot-Kasteleijn

80 jaar

10 november

Jacobus Dunweg

98 jaar

- We zingen:

4 Nu wij hier tezamen treuren
– wij getekend door verdriet –,
laat uw Woord aan ons gebeuren:
dat U onze wonden ziet;
dat U ons een weg wilt banen
en een toekomst voor ons scheidt,
dat wij niet ten onder gaan en
dat U uit de dood ons redt.

- We gedenken de namen van hen die we in ons hart meedragen – allen die we nog dagelijks missen en van hen die naamloos gestorven zijn.

- Stil

- Orgelspel:

10.00 uur: *Ach bleib mit deiner Gnade* van Max Reger (1873-1916)

16.00 uur: *Jesu meine Zuversicht* van M. Reger

- Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – Onze Vader

Onze Vader, die in de hemelen zijt,
uw Naam worde geheilgd,
uw Koninkrijk kome,
uw wil geschiede
gelijk in de hemel alzo ook op de aarde.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
en vergeef ons onze schulden
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.
En leid ons niet in verzoeking,
Maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk
en de kracht en de heerlijkheid
tot in eeuwigheid.
Amen.

- Delen van de bloemengroeten
- Inzameling van de gaven:
- 1° collecte: DOJ kerstpakketten actie
- 2° collecte: College van Kerkrentmeesters

Het is nu nog alleen aan de uitgang van de kerkzaal mogelijk om uw gaven te delen. Daarnaast kunt u in de kerk en thuis ook digitaal bijdragen. We vragen dat in het volle besef van onzekerheden bij gemeenteleden, ook op financieel gebied. Twee manieren om uw bijdrage te doen:

- U kunt uw bijdrage overmaken op de rekening van het College van Diakenen: NL43 RABO 0159 278 325 t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente IJsselstein
- U kunt bijdragen via deze QR code.

Wij danken u van harte voor uw gift!
Namens het College van Diakenen en het College van Kerkrentmeesters:
Jannie Schimmel en Daniëlle van den Houten.

AAN HET EINDE

- Wie dat wil kan de kinderen uit de crèche halen
- We zingen het slotlied (staande): Lied 418:1 en 2
- Uitzending en zegen
- We zingen: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)
- Orgelspel na de dienst:
  - 10.00 uur: *Allein Gott in de Höh sei Ehr* van Johann Gottfried Walther (1684-1748)
  - 16.00 uur: *Wer nun den lieben Gott lässt walten* van J.S. Bach